

EKONOMİ RAPORU

TURKISHBANK

Ekonomik Arařtırmalar Bölümü

Temmuz 2016

İÇİNDEKİLER

Kilometre Taşları, <i>Ege CANSEN</i>	1
Sui Generis, <i>Tuğrul BELLİ</i>	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler	6
Parasal Göstergeler	7

KİLOMETRE TAŞLARI

EGE CANSEN

BÜYÜK BRİTANYA AVRUPA BİRLİĞİNDEN ÇIKIYOR

Demokrasi böyle bir şeydir işte. Dünyanın en saygıdeğer iktisatçıları, "Britanya'nın AB'den çıkması, hem İngiltere, hem de AB için kötü sonuç verecektir" dedi. Ama İngiliz, İskoç, Galler Bölgesi halkı ve Kuzey İrlandalılar, "toplam oy dağılımı" hesabıyla ait oldukları Büyük Britanya'nın AB'den çıkmasını tercih ettiler.

Şimdi soru şu: Bizim alışık olduğumuz adıyla "İngilizlerin" AB'den çıkması, referandum öncesinde öngörülen şekilde hem İngiltere hem de AB için iktisaden çok kötü sonuçlar doğuracak mıdır?

Cevap, hayır! O zaman şunu mu demek istiyorum: Öngörüler yanlıştı. Buna da cevabım hayırdır. Öngörüler yanlış değildi. Ama gelişmenin hangi istikamette olacağı, söz konusu olay olmadan önce yapılan tahmine uymaz. Çünkü her olay, kendisinden sonra alınacak kararları, takınılacak tavrı ve olacak olayları etkiler.

Geldik bugünkü "kıssanın" (yazının) "hissesine". Yani bu hikâyeden çıkan dersin açıklamasına. Önüne bakmadan koşan bir çocuğa, ağaç gölgesinde çömelmiş duran bir amca "Dikkat et! Yolunun üstünde bir çukur var; böyle koşmaya devam edersen içine düşersin" diye uyarıda bulunsa, çocuk da uyarıyı duymamış gibi yapmakla birlikte çukurun etrafından dolaşarak yoluna devam etse bunun açıklaması ne olur?

- Çocuk çukura düşmemiştir. Amcanın öngörüsü çıkmamıştır.*
- Çocuk zaten çukuru görmüş, zaten etrafından dolaşmayı planlamıştı.*
- Amca yararlı bir ikazda bulunmuş, çocuğu düşmekten kurtarmıştır.*
- Üstüne vazife olmayan işlere karışma. Yoksa bozum olursun.*
- Gelecek bilinemez. Kaderde ne varsa o olur.*

BREXİT SONRASI İNGİLTERE

Referandumlar ilk bakışta son derece demokratik bir uygulama gibi gözükse de, aslında hiç de öyle değildirler. Öncelikle ele aldıkları meseleyi ‘evet-hayır’ gibi son derece kısıtlayıcı bir boyuta indirgemeleri, ve hiçbir orta yola müsaade etmemeleri başlı başına bir sorun. Ayrıca, Büyük Britanya’daki son oylamada görüldüğü gibi, halkın neredeyse yarısının istemediği bir sonucun ortaya çıkmasına sebep olması da referandumların çoğunlukçu, dolayısıyla da anti-demokratik yapısının bir başka tezahürü. Her ne kadar referandumun AB’den çıkış kararı ile sonuçlanmasının sonrasında İngiliz toplumunun önemli bir kesiminde bir pişmanlık duygusu hakim de olsa, görünen o ki bu karar şu ya da bu şekilde uygulamaya konulacak. Zaten finansal piyasaların da tepkisi bu yönde oldu. İngiliz sterlini dolara karşı tarihinin en hızlı kayıplarından birini yaşayarak 1.48 seviyesinden 1.33’e düştü. 10 yıllık İngiliz tahvillerinin faizi ise yüzde 1.3’lerden yüzde 0.8’e kadar geriledi.

Bu sonuçtan birinci derecede sorumlu olan David Cameron’un istifası herhalde kimse için sürpriz olmadı. (Cameron gibi devlet adamlığının gerektirdiği birikimden uzak toy bir siyasetçinin eninde sonunda böyle bir hata yapması da kaçınılmazdı.) Her ne kadar yerine geçen Theresa May için şimdiden yeni Thatcher yakıştırmaları yapılsa da ilk söylemleri hiç de öyle bir intiba yaratmıyor. Muhafazakar Partili azimli bir kişiliği olan kadın bir başbakan olması dışında Thatcher ile fazla bir ortak yönü olduğu söylenemez. May, ilk demeçlerinde fakir çevrelerden gelen İngilizlerin eğitimden ve sağlık hizmetlerinden dışlandığına, işçilerin vicdansız patronlar tarafından sömürüldüğüne, büyük şirketlerin sorumsuz davranışlarına ve çalışanlar ve patronları arasındaki gelir makasının giderek arttığına vurgu yaparak kendini neredeyse bugünkü (Blair sonrası) İşçi Partisi milletvekillerinin bir çoğundan bile daha solda bir yerde konuşturdu. May, verimlilik artışını sağlayacak yeni bir sanayi politikası ile birlikte işçilerin şirket yönetim kurullarında yer alabileceği bir yapıyı da savunuyor. Gelir ve kurumlar vergilerindeki kaçakların üstüne gitmeyi ve CEO’ların maaşlarına limit getirmeyi düşünüyor. Bunlar “serbest piyasacı” Thatcher’ı neredeyse mezarında ters döndürecek politikalar. (Tabii, neticede, İngiliz müesses nizamının bu politikaların ne kadarına izin vereceği de şüpheli.)

Büyük Britanya’nın AB’den ayrılmasının hem iktisadi, hem de siyasi önemli sonuçları olacağı çok açık. Halen AB ile entegre olmuş, onun normları içinde hareket eden pek çok sektörün bundan sonra nasıl şekilleneceği son derece belirsiz. Finans, bilişim teknolojisi, havayolu, ilaç, enerji, kimya, telekomünikasyon sektörlerindeki şirketler bu durumdan en olumsuz yönde etkilenecekler arasında. Böyle bir ortamda yatırımların durma noktasına gelme ihtimali çok kuvvetli. Sterlinin değer kaybının ise yatırımlardaki gerilemenin yaratacağı milli gelir kaybını dengeleyecek ölçüde bir ihracat artışı yaratması oldukça zor gözüküyor. İngiltere son 25 senede imalat sanayini adeta terk ederek, (finans ağırlıklı) hizmetler ve bilgi teknolojilerinden oluşan daha “soft” bir sanayi yapısına evrildi. Ancak, böyle bir sanayi yapısının devaluasyon sayesinde ivmelenmesi ve yüksek bir ihracat artışı sağlaması zor olacaktır. Keza, İngiltere’de yeniden imalat sanayine (hele bir de “çıkış” kararında önemli bir etkisi olan ve ucuz işçilik sağlayan yabancı göçmenlerin girişi de engellenirse) yatırım yapılma ihtimali de çok düşük.

İngiltere benzer bir şoku 1992’de euro’nun öncülü olan Avrupa Kur Mekanizması’ndan (ERM) çıktığında yaşamıştı. Ancak, o günleri İngiltere politika faizlerindeki hızlı indirim ve sterlinde meydana gelen devaluasyon sayesinde bir kriz yaşamadan atlattı. Bugün ise İngiltere’nin konvansiyonel bir para politikası ile ekonomisini ivmelendirmesine imkan yok. Yapabileceği şu anda %0.5 olan politika faizini sıfıra kadar düşürmek. (BOE onu da Ağustos ayına ertelemiş gözüküyor.) Maliye politikasında genişleme veya para basma gibi konvansiyonel olmayan politikaları ise iktidardaki Muhafazakar Parti’nin uygulaması çok zor.

Tabii, bir de olayın AB cephesi var. Eğer AB prensipte herhangi iki ülke bloğu arasındaki yakın ekonomik entegrasyonun iktisadi açıdan faydalı olduğuna inanıyorsa (ki zaten kuruluş felsefesi bu inanış üzerine) o zaman İngiltere ile olan “ortak pazar”ı devam ettirmek durumunda. Ancak, (zamanında Lüksemburg’un vergi kaçırma tertiplerinin de mimarı olan) Avrupa Komisyonu Başkanı Jean Claude Juncker pek o görüşte değil. Başka ülkelerin de üyelikten ayrılmalarını caydırmak için İngiltere’yle özel bir ticaret anlaşması yapılmasına bile karşı. Ancak böyle katı bir tutumun kimseye faydası olmayacağı açık. (Ayrıca, üye olmayan Türkiye AB ile gümrük birliği içindeyken İngiltere’ye böyle bir hak verilmemesi gerçekten absürd olur.)

Sonuçta, biraz da “çıkış” taraftarlarının Türkiye’nin AB’ye girmesi ile İngiltere’nin yabancı işçiler tarafından istila edileceği şeklindeki yalan propagandası sonucunda AB’den çıkan İngiltere (eğer bu konu bu kadar işlenmeseydi eminim sonuç 52’ye 48 çıkış yönünde olmazdı) ile Türkiye bugünlerde kaderin bir cilvesi ile AB karşısında neredeyse aynı pozisyonlardalar. Ve ne garip ki, İngiltere’nin üyelikten ayrılması ile Türkiye’nin üyeliğe alınmamasındaki belki de en çok öneme sahip sebep de aynı: Serbest dolaşım hakkı!

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

Bugüne kadar vergi-dışı gelirlerle ayakta duran bütçe için artık yeni kaynak ihtiyacı var

- Mayısta gelirler %16.7, harcamalar ise %10.8 oranında artış gösterdi. Faiz-dışı harcamalardaki artış oranı ise %14.7 oldu. Böylece de aylık bütçe fazlasında %58 oranında bir artış meydana geldi. İlk 5 ayın toplamında da bütçe fazlası %30 artış göstererek 33.2 milyar TL'ye ulaşmış vaziyette.
- Açıkçası bu aya kadar bütçenin beklenenden daha iyi performans gösterdiği söylenebilir. İlk çeyrek büyüme oranının (iç tüketim artışı sayesinde) beklenenden daha iyi gelmesinin bu durumda etkisi var. Geçen sene rekor kâr etmiş olan Merkez Bankası ve kamu bankalarının temettü ve vergi ödemeleri de gelirlerin yüksek kalmasını sağladı. (Sadece MB Mayıs'ta 2.4 milyar TL kurumlar vergisi ödemesi yaptı.)
- Öte yandan, tabloda da görüldüğü gibi, ilk 5 ayda sermaye transferleri, sermaye giderleri ve borç verme kalemlerinde bütçe hedeflerinin altında bir gerçekleşme var. Bu durumun bu kalemlerdeki harcama ihtiyaçlarının azalmasından ziyade, ödemelerin geciktirilmiş olmasından kaynaklandığı kanısındayız.

	2015 Mayıs	2016 Mayıs	Artış	2015 Mayıs	2016 Mayıs	Artış
Harcamalar	40,113,187	45,853,057	14.3%	200,323,709	221,868,842	10.8%
1-Faiz Hariç Harcama	36,266,501	40,816,271	12.5%	172,298,955	197,682,862	14.7%
Personel Giderleri	10,147,342	12,619,184	24.4%	52,754,024	63,807,245	21.0%
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi	1,625,757	1,980,455	21.8%	8,700,053	10,505,907	20.8%
Mal ve Hizmet Alımları	3,514,050	3,916,232	11.4%	14,394,250	17,779,166	23.5%
Cari Transferler	16,055,475	16,816,387	4.7%	73,864,087	88,677,458	20.1%
Sermaye Giderleri	3,497,833	3,534,045	1.0%	13,588,210	10,090,518	-25.7%
Sermaye Transferleri	616,825	920,231	49.2%	2,810,753	2,085,034	-25.8%
Borç Verme	809,219	1,029,737	27.3%	6,187,578	4,737,534	-23.4%
2-Faiz Harcamaları	3,846,686	5,036,786	30.9%	28,024,754	24,185,980	-13.7%
Gelirler	41,752,408	49,514,741	18.6%	197,904,344	230,934,334	16.7%
1-Genel Bütçe Gelirleri	40,208,333	47,733,477	18.7%	190,107,409	221,568,593	16.5%
Vergi Gelirleri	36,221,021	42,368,600	17.0%	164,420,689	183,357,897	11.5%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1,755,993	1,223,957	-30.3%	10,362,164	15,693,114	51.4%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	97,373	130,098	33.6%	1,405,902	1,488,878	5.9%
Faizler, Paylar ve Cezalar	1,949,685	3,282,080	68.3%	11,454,906	13,612,222	18.8%
Sermaye Gelirleri	142,376	142,462	0.1%	2,270,625	6,725,356	196.2%
Alacaklardan Tahsilat	41,885	586,280	1299.7%	193,123	691,126	257.9%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	1,384,725	1,592,912	15.0%	5,517,001	6,774,904	22.8%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	159,350	188,352	18.2%	2,279,934	2,590,837	13.6%
Bütçe Dengesi	1,639,221	3,661,684	123.4%	-2,419,365	9,065,492	-474.7%
Faiz Dışı Denge	5,485,907	8,698,470	58.6%	25,605,389	33,251,472	29.9%

- Mayısta motorlu taşıtlar, dayanıklı tüketim mallar ÖTV'lerinde ve dahilde alınan KDV'de artış görülürken gümrük vergilerinde Nisanda başlayan zayıflamanın devam ettiği görülüyor.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
Gelir Vergisi	14.8%	12.2%	14.6%	14.8%	15.9%
Dahilde Alınan KDV	14.4%	11.4%	6.2%	3.5%	18.7%
ÖTV - Petrol ve Doğalgaz	17.4%	0.2%	10.7%	5.4%	7.5%
ÖTV - Motorlu Taşıtlar	17.2%	32.6%	4.1%	0.5%	32.9%
ÖTV - Dayanıklı Tüketim Malları	-9.7%	8.4%	38.3%	-3.3%	27.7%
Gümrük Vergileri	15.0%	40.0%	19.2%	-4.4%	1.2%
İthalde Alınan KDV	-2.6%	26.1%	14.6%	-14.3%	-3.4%

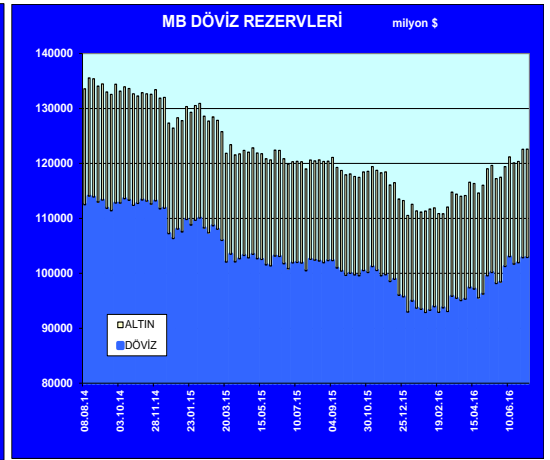
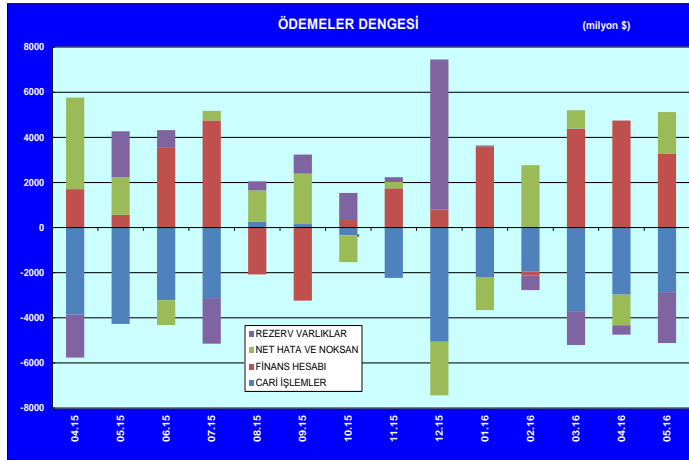
- Hazine Nakit gerçekleştirmelerine göre, Haziran ayında gelirler %13.9 artarken, faiz-dışı giderler %39.0 ile çok yüksek bir oranda artmış bulunuyor. (Bu artış büyük ihtimalle bugüne kadar geciktirilen ödemelerin yapılmış olmasından kaynaklanıyor.) Böylece geçen senenin aynı döneminde 526 milyon TL fazla veren bütçe bu haziranda 10.2 milyar TL açık verdi. İlk 6 ayın kümülatif rakamlarında da durum benzer: 612 milyon TL fazla vs. 7.7 milyar TL açık.

HAZİNE NAKİT GERÇEKLEŞME	Haz.16	Haz.15	
1. GELİRLER ⁽²⁾	39,266	34,481	13.9%
2. GİDERLER	53,413	38,520	38.7%
FAİZ DİŞİ GİDERLER	51,778	37,246	39.0%
FAİZ ÖDEMELERİ	1,635	1,274	28.3%
3. FAİZ DİŞİ DENGE	-12,511	-2,765	352.5%
4. ÖZELL. ve FON GELİRLERİ	3,946	4,566	-13.6%
5. NAKİT DENGESİ (1+4-2)	-10,200	526	AD

ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Cari dengedeki azalışın sonuna geldik

- Mayıs ayında 2.9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen cari açık 2015 Mayısına göre 1.4 milyar dolar azalma gösterdi. Böylece 12 aylık kümülatif cari açık da 27.2 milyar dolarla senenin en düşük seviyesine geriledi. Dış ticaret verileri Haziranda cari açıktaki azalmanın sonlanacağını gösteriyor. Senenin kalan aylarında da yavaş yavaş açığın yeniden arttığını görebiliriz.
- Son 3 aydır finans hesabından net girişlerin cari açığın üzerinde kaldığını, böylece de döviz rezervlerinde artış meydana geldiğini gözlemliyoruz. Rezervlerdeki artışın Haziran ve Temmuzda da devam ediyor olması, bu durumun bu aylarda da sürmekte olduğunu gösteriyor. Küresel likidite bol kalmaya devam ettikçe cari açığın finansmanında problem yaşanmayacaktır.

- Bu ay Gümrük Bakanlığı'nın ihracat verisi ile TİM'inki arasında altın ticaretinden kaynaklanan bir fark söz konusu. Geçen senenin haziranında 370 milyon dolar altın ihracatı yapılmışken, bu haziranda altın ihracatı 1.1 milyar dolar olmuş. Altın ticaretinin dahil edilmediği TİM verilerine göre ise Haziranda ihracat artışı %1.8.

Dış Ticaret	Haziran			Ocak-Haziran		
	2015	2016	Değişim (%)	2015	2016	Değişim (%)
İhracat	11.871	12.922	8,86	73.355	71.711	-2,24
İthalat	18.201	19.340	6,26	106.756	99.515	-6,78
Dış Ticaret Hacmi	30.072	32.263	7,28	180.111	171.226	-4,93
Dış Ticaret Dengesi	-6.330	-6.418	1,39	-33.401	-27.803	-16,76
İhr./İth. Karşılama Oranı (%)	65,2	66,8		68,7	72,1	

- İlk 6 ay sonunda, değer bazında ihracat %2.2 gerilerken, ithalattaki gerileme daha fazla: %6.8. Böylece dış ticaret açığında da %17'e yakın bir daralma meydana gelmiş bulunuyor.

- Sektörler itibarıyla bakıldığında tarım, otomotiv ve çelik sektörlerinin iyi performans gösterdiği söylenebilir.
- Bu ay AB ülkelerine ihracat artmaya devam ederken (%8.9), BDT ülkelerine de gerileme devam ediyor. Bu bölgeye ihracatımız %23.5 oranında azalmış durumda. İhracatın önemli bir kısmının tarım ürünleri olduğu dikkate alındığında, bu ay (Rusya pazarının eksikliğine rağmen) toplam tarım ihracatında %6.1 artış gösterilmiş olması başarı.

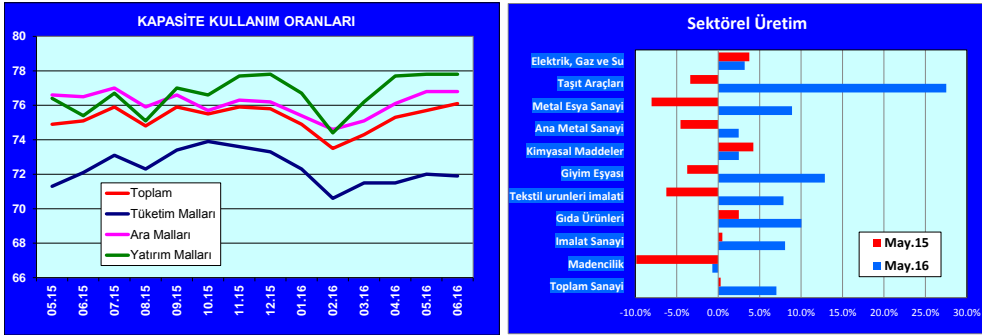
İHRACAT	1 - 30 HAZİRAN		
	2015	2016	Değişim (*16/15)
SEKTÖRLER			
I. TARIM	1,611,672	1,709,457	6.1
II. SANAYİ	9,651,285	9,792,672	1.5
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	986,924	1,011,418	2.5
Tekstil ve Hammaddeleri	678,623	714,260	5.3
Deri ve Deri Mamulleri	115,520	124,773	8.0
Hali	192,780	172,385	-10.6
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,416,857	1,322,607	-6.7
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,416,857	1,322,607	-6.7
C. SANAYİ MAMULLERİ	7,247,504	7,458,647	2.9
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1,456,442	1,531,503	5.2
Otomotiv Endüstrisi	1,969,910	2,131,505	8.2
Gemi ve Yat	53,594	58,516	9.2
Elektrik Elektronik ve Hizmet	961,653	924,843	-3.8
Makine ve Aksamları	470,042	474,763	1.0
Demir ve Demir Dışı Metaller	543,287	539,023	-0.8
Çelik	830,152	909,197	9.5
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	238,436	240,171	0.7
Mücevher	232,756	157,468	-32.3
Savunma ve Havacılık Sanayii	159,704	143,124	-10.4
İklimlendirme Sanayii	321,366	335,559	4.4
Diğer Sanayi Ürünleri	10,164	12,975	27.7
III. MADENCİLİK	393,505	362,708	-7.8
Madencilik Ürünleri	393,505	362,708	-7.8
T O P L A M (TİM*)	11,656,461	11,864,837	1.8

- Her ne kadar Rusya ile ticaret ve turizm ilişkilerinde bir normalleşme sürecine girilmekteyse de, gene de bu sene toplamdan bu 2 kalemden 7-8 milyar dolar bir gelir kaybımız söz konusu olacak.

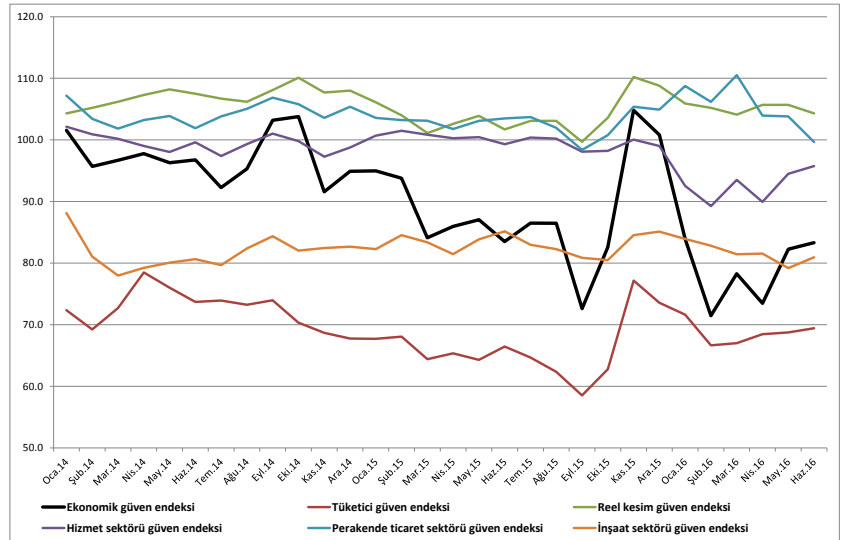
ÜRETİM ve BÜYÜME

2. Çeyrek büyümesi %3.5-4.0 civarında

- Merkez Bankası aylık olarak gerçekleştirdiği İktisadi Yönelim Anketi (İYA) ile hem kapasite kullanım oranını (KKO), hem de reel kesim güven endeksini (RKGE) hesaplamakta. Haziran İYA'sına göre RKGE, bir önceki aya göre 3.0 puan azalarak 106.8 seviyesinde gerçekleşmiş. Mevcut mamul mal stoku miktarı endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki üretim miktarı, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, genel gidişat, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki toplam istihdam miktarı, mevcut toplam sipariş miktarı ve sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilemiş bulunuyor.
- RKGE'deki azalmaya karşın MB bu ay toplam KKO'nun 0.4 puanlık artışla 76.1 seviyesine çıktığını hesaplamış (Ekim 2013'den beri en yüksek seviye). Ancak, grafikten de görüldüğü gibi, bu ay toplam KKO'yu oluşturan tüketim, ara ve yatırım malları KKO'larının hiçbirinde bir artış yok. Alt bileşenlerinde bir artış olmadan toplam KKO'da artış olması ilginç!

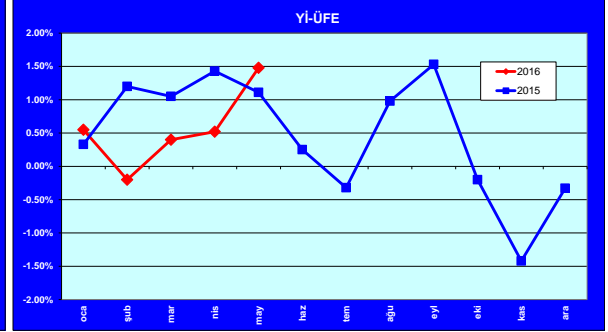
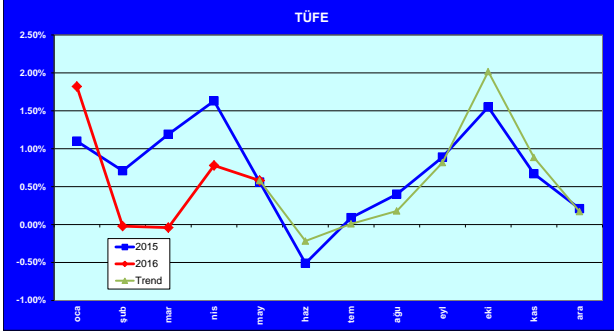
- Mayıs'ta sanayi üretimi ham rakamlarla %7.0 artarken takvim etkisinden arındırılmış rakamlarla artış %5.6 oldu. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise bir önceki aya göre %1.6 artış gösterdi. Bu ay üretim gerilemesi yaşayan bir sektör yok. Taşıt araçları sektörü ise Nisan'daki %8.6'lık gerilemeden sonra bu ay %27.5'lik artışla adeta patlama yapmış.
- Haziran'da 49.5 olarak ölçülen Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), kritik eşik değer 50.0'nin altında kalarak İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarında hafif çapta bozulma yaşandığına işaret etti. PMI endeksi Mayıs ayındaki 49.9 değerinin altında, ama 2016 yılının ilk altı ayındaki ortalamasına yakın düzeyde kaydedildi. Ayrıca, imalat sektöründe daralma yaşanan 2015 yılının Ocak-Kasım dönemindeki 48.2'lik ortalamasının da üzerinde ölçüldü. İstihdam dışında kalan dört endeks PMI endeksini Haziran'da olumsuz etkiledi.
- Güven endekslerindeki karışık görüntü devam ediyor. Bu ay hizmet, inşaat ve tüketici güven endeksleri artarken, perakende ticaret ve reel kesim güven endekslerinde azalış söz konusu.

ENFLASYON

Enflasyondaki düşüş kısa sürdü

- Haziran ayında TÜFE %0.58, Yİ-ÜFE ise %0.41 artış gösterdi. 12 aylık enflasyon TÜFE'de %7.64, Yİ-ÜFE'de ise %3.41 oldu.

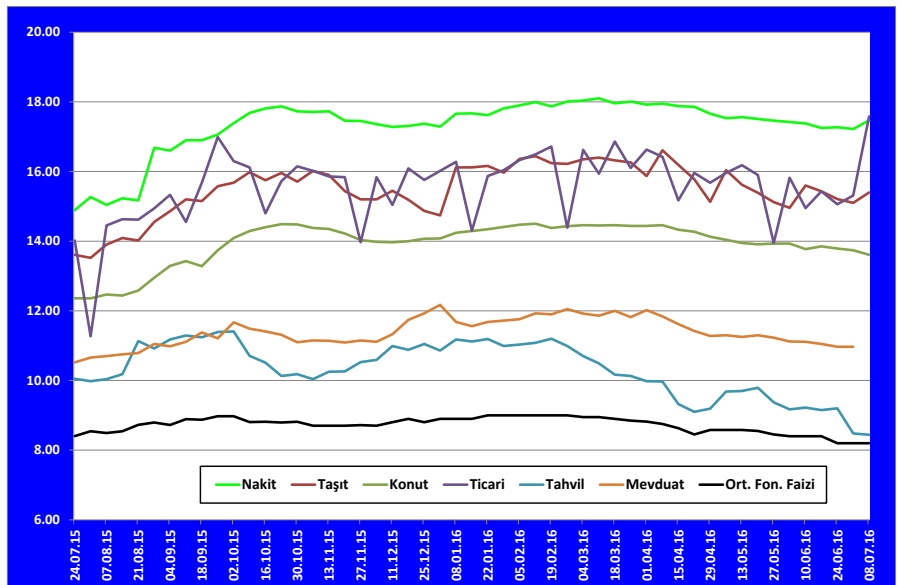

- İlk 5 ayda gerileyen enflasyon Haziran'da hızlı bir yükseliş gösterdi. Geçen ay %6.58 olan 12 aylık TÜFE bu ay %7.64'e çıktı. Bu çıkışta kur etkisi yok. Aksine Haziranda kurlarda gerileme yaşandı. Bu ay enflasyonda etkili olan ise gıda fiyatlarındaki %1.17'lik artış oldu. Ancak gene de gıda fiyatlarındaki son 12 aylık artış %6.63 ile TÜFE'nin altında.
- Senenin geri kalanında enflasyonda normal şartlarda yukarı doğru fazla bir hareketlenme olmayacaktır. Tek risk bütçeden gelebilir. Bütçe açığının artması durumunda sonbahar aylarında bazı kamu zamları söz konusu olabilir.

FAİZLER

Faiz indiriminde %0.5 puanlık yer kaldı

- Merkez Bankası hız kesmeyerek Haziran toplantısında da borç verme faizinde 50 baz puanlık daha indirim gitti. Böylece, son 4 ayda borç verme faizi %10.75'ten %9.0'a gerilemiş oldu. Ancak, aynı dönemde ortalama fonlama faizindeki düşüş sadece 80 baz puan kadar oldu. (%9'dan %8.20'ye).
- Son 3 aydır, mevduat faizlerinde de aşağı doğru bir katılık göze çarpıyor. Netice olarak da, kaynak maliyeti fazla düşmeyen bankalar kredi faizlerini düşürmekte aceleci davranmıyorlar.
- Küresel konjunktürü dikkate aldığımızda MB'nın faiz indiriminde 50 baz puan kadar daha yeri olduğu söylenebilir. Bundan daha fazla indirim ise, enflasyonun %7.50-8.00 aralığında olduğunu dikkate aldığımızda, riskli olacaktır.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER	1	2	3	4	5
(milyon YTL)	08.07.2016	10.06.2016	25.12.2015	1/2	1/3
Dolaşımdaki Para	107,815	101,609	94,465	6.1%	14.1%
Vadesiz TL Mevduatlar	132,833	128,504	123,368	3.4%	7.7%
Vadesiz YP Mevduatlar	96,937	95,104	94,477	1.9%	2.6%
M1	337,585	325,217	312,309	3.8%	8.1%
Vadeli TL Mevduatlar	576,093	574,730	539,139	0.2%	6.9%
Vadeli YP Mevduatlar	353,963	360,607	354,556	-1.8%	-0.2%
M2	1,267,641	1,260,554	1,206,005	0.6%	5.1%
Repo	5,612	5,070	5,044	10.7%	11.3%
B Tipi Likit Fonlar	12,072	12,349	12,563	-2.2%	-3.9%
İhraç Edilen Menkul Değerler	26,075	25,253	25,572	3.3%	2.0%
M3	1,311,400	1,303,225	1,249,184	0.6%	5.0%
Dolarizasyon (YP Mev. / M3)	34.4%	35.0%	35.9%	-1.7%	-4.3%
Toplam TL Krediler	1,071,224	1,060,578	1,008,742	1.0%	6.2%
Bireysel TL Krediler	414,103	412,120	397,372	0.5%	4.2%
Kurumsal TL Krediler	657,121	648,458	611,370	1.3%	7.5%

EKONOMİK VERİLER

	TEFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2001	88.6	68.5	-5.7	41,399	31,334
2002	30.8	29.7	6.2	51,554	36,059
2003	13.9	18.4	5.3	69,340	47,252
2004	13.8	9.3	9.4	97,341	63,017
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869
2014	6.4	8.2	2.9	242,200	157,800
2015	5.7	8.8	4.0	207,200	143,900
2016	6.0	7.5	3.5	210,000	150,000

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ

	DOLAR	EURO	IMKB	MEVDUAT
HAZİRAN 2015	1.0%	2.9%	-0.9%	1.0%
TEMMUZ 2015	3.7%	1.7%	-2.8%	1.0%
AĞUSTOS 2015	4.8%	7.2%	-5.9%	1.1%
EYLÜL 2015	3.7%	3.7%	-1.3%	1.1%
EKİM 2015	-3.6%	-5.5%	7.0%	1.1%
KASIM 2015	-0.1%	-4.0%	-5.3%	1.1%
ARALIK 2015	0.2%	3.4%	-4.7%	1.1%
OCAK 2016	1.5%	1.4%	2.4%	1.2%
ŞUBAT 2016	0.0%	0.0%	3.2%	1.2%
MART 2016	-4.6%	-0.7%	9.8%	1.2%
NİSAN 2016	-0.8%	-0.6%	2.5%	1.1%
MAYIS 2016	5.5%	3.1%	-8.8%	1.1%
HAZİRAN 2016	-2.4%	-2.5%	-1.3%	1.1%
SON 12 AY	7.4%	7.0%	-6.6%	14.3%

DOLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016
OCAK	1.6068	1.7725	1.7673	2.2737	2.4219	2.9662
ŞUBAT	1.6005	1.7569	1.7988	2.2168	2.5123	2.9665
MART	1.5437	1.7815	1.8120	2.1596	2.6181	2.8300
NİSAN	1.5214	1.7573	1.7995	2.1193	2.6607	2.8064
MAYIS	1.5935	1.8493	1.8876	2.0954	2.6635	2.9613
HAZİRAN	1.6235	1.8152	1.9282	2.1264	2.6898	2.8900
TEMMUZ	1.6814	1.7950	1.9343	2.1371	2.7889	
AĞUSTOS	1.7538	1.8198	2.0348	2.1623	2.9231	
EYLÜL	1.8601	1.7939	2.0402	2.2813	3.0306	
EKİM	1.7542	1.8014	1.9930	2.2067	2.9202	
KASIM	1.8498	1.7860	2.0211	2.2141	2.9161	
ARALIK	1.8980	1.7862	2.1343	2.3311	2.9233	

EURO	2011	2012	2013	2014	2015	2016
OCAK	2.1947	2.3372	2.3920	3.0782	2.7446	3.2350
ŞUBAT	2.2132	2.3616	2.3603	3.0532	2.8198	3.2364
MART	2.1927	2.3778	2.3230	2.9753	2.8125	3.2148
NİSAN	2.2605	2.3244	2.3528	2.9305	2.9763	3.1966
MAYIS	2.2954	2.2950	2.4542	2.8522	2.9199	3.2965
HAZİRAN	2.3510	2.2852	2.5183	2.9032	3.0036	3.2135
TEMMUZ	2.3995	2.2035	2.5654	2.8611	3.0561	
AĞUSTOS	2.5307	2.2860	2.6978	2.8502	3.2775	
EYLÜL	2.5128	2.3196	2.7552	2.8798	3.4002	
EKİM	2.4569	2.3322	2.7249	2.7712	3.2125	
KASIM	2.4636	2.3225	2.7504	2.7585	3.0850	
ARALIK	2.4556	2.3565	2.9397	2.8323	3.1896	

BİST	2011	2012	2013	2014	2015	2016
OCAK	63,278	57,171	78,783	61,858	88,945	73,481
ŞUBAT	61,284	60,721	79,334	62,553	84,147	75,814
MART	64,434	62,423	85,899	69,736	80,846	83,268
NİSAN	69,250	60,010	86,046	73,872	83,947	85,328
MAYIS	63,046	55,099	85,990	79,290	82,981	77,803
HAZİRAN	63,269	62,543	76,295	78,489	82,249	76,817
TEMMUZ	62,296	64,260	73,377	82,156	79,909	
AĞUSTOS	53,946	67,368	66,394	80,312	75,210	
EYLÜL	59,693	66,397	74,486	74,937	74,205	
EKİM	56,061	72,529	77,620	80,580	79,409	
KASIM	54,517	66,351	75,748	86,168	75,232	
ARALIK	51,266	78,208	67,802	85,721	71,727	

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
İstanbul	Soner Kaya	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 268 04 30
Merkez / İst.	Serdar Akyıldız	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
Bakırköy / İst.	Selahaddin Ege	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Ayhan Cengiz	Abdi İpekçi Cad. No: 69/1, Bayrampaşa	(212) 576 10 10
Çiftelievleri / İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Ankara	Erdal Polat	Mithatpaşa Cad. No 57-A/B 06420 Çankaya	(312) 431 11 80
Ostim / Ankara	Mustafa İşbuğa	Bağdat Cad. No 354, Yenimahalle	(312) 386 15 71
İzmir	Murat Azizoğlu	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Adapazarı	Metin Tunç	Orta Mah. Ankara Cad. No:47	(264) 272 69 48
Bursa	Banu Şimşek	F.S.M. Bulvarı Girişi, No:128/19, Nilüfer	(224) 220 91 91
Gebze	Erkan Kızılcay	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Duran Altın	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI

(212) 373 73 73

TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Çiğdem Beyköylü	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Harringay	Şule Ahmet	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmer's Green	Filiz Yazıcıoğlu	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Asya Yaman	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Ahmet Ali Günay	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Suheyra İsmail	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Mehmet Salih Havalı	92 Gıme Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Çarşı	Seyit Ali Mutsuz (sor.)	Belediye Pazarı Yanı	(392) 227 48 25
Gönyeli	Dilek Utlu	Atatürk Cad. Belediye Karşısı, Gönyeli	(392) 223 17 68
G.Mağusa/Merkez	Reşat Gündoğdu	24 Liman Yolu, Gazi Mağusa	(392) 366 90 85
G.Mağusa/Salamis	İnanç Babaliki	Ayluka Mah., İsmet İnönü Bul.Salamis Yolu	(392) 365 53 67
G.Mağusa/Terminal	Nuray Veziroğlu	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 28D, Dumlupınar	(392) 366 72 69
Gıme/Merkez	Alev Özkandemir	Ziya Rızıkı Cad., Poltan Palas Apt 8-9-10, Gıme	(392) 815 13 60
Gıme/Çarşı	Şuruk Çağlar (sor.)	Ramadan Cemil Meydanı, No:1, Gıme	(392) 815 21 01
Gıme/Karaoğlanoğlu	Hüseyin Alemdar	Karaoğlanoğlu Cad., No:118,Karaoğlanoğlu	(392) 822 40 32
Gıme/Karakum	Filiz Tüzmen	Hz. Ömer Cad., Ozanköy Kavşağı Karakum	(392) 815 47 13
Gıme/Alsancak	Rüya Yılmaz	206 Karaoğlanoğlu Cad., Gıme, Alsancak	(392) 821 33 99
Güzelyurt	Güven Hacımulla	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. 3-4, Güzelyurt	(392) 714 21 98
Gemi Konağı	Nazlı Erk Cellatoğlu	Ecevit Cad., No:42 Gıme	(392) 727 73 52
Ortaköy	Esra Ayalp	Şht.Gzt.Hasan Tahsin cad.16/A blok no:43	(392) 227 04 39
Lefke	Şebnem Atalar	Fadıl Nekibzade Cad., No:3, Lefke	(392) 728 75 45
Önder	Yıldan Karamona (sor.)	Bedrettin Demirel Cad. No.87, Lefkoşa	(392) 229 14 20

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com